

عنوان مقاله:

تأثیر سطوح مختلف ژئومرفولوژیک بر تکامل خاک ها با استفاده از تغییرات پدوژنیک و شکل های مختلف آهن در منطقه مرنده، آذربایجان شرقی

محل انتشار:

فصلنامه دانش آب و خاک، دوره 24، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

آیدا عباسی کلو - 1- دانشجوی دکتری، گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

علی اصغر جعفرزاده - استاد، گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

مصطفی کریمیان اقبال - دانشیار، گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

شاهین اوستان - دانشیار، گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

احمد جهانگیری - استاد، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم طبیعی، دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

تکامل خاک ها در یک منطقه تحت تأثیر نوع، شدت تأثیر عوامل و فرآیندهای خاکسازی بوده و می تواند با استفاده از برخی ویژگی های خاک همانند میزان آهن پدوژنیک افق های A و B و تغییر شکل آن با زمان و شاخص تجمع اکسیدهای آهن مورد مطالعه قرار گیرد. در این تحقیق، شکل های مختلف اکسیدهای آهن نه خانواده از یازده پروفیل خاک در منطقه مرنده مورد بررسی قرار گرفت. واحدهای ژئومرفولوژیک غالب در منطقه کوه، پدیمنت سنگی، پدیمنت پوشیده، دشت دامنه ای و دشت آبرفتی بوده که بر اساس روابط خاک-ژئومرفولوژی درون آنها، هشت سطح ژئومرفولوژیک تعیین گردید. بر اساس مطالعه خصوصیات مرفولوژیکی و فیزیکوشیمیایی خاک و شکل های آهن، بین میزان رس با مقادیر آهن کل (Fet)، آهن پدوژنیک (Fed) و آهن بی شکل (Feo) و همینطور بین شکل های آهن با یکدیگر ارتباط معنی داری مشاهده گردید. تغییرات مربوط به شکل های مختلف آهن تابع واحدهای ژئومرفولوژیک بوده و از واحد کوه به دشت آبرفتی افزایش می یابد اما تغییرات مقادیر Fed، Fet و Feo در درون هر واحد وابسته به پایداری سطح ژئومرفولوژیک می باشد. بیشترین مقدار (۴۲/۱۱) Fed گرم بر کیلوگرم خاک) و کمترین مقدار آن (۵۳/۱) گرم بر کیلوگرم خاک) به ترتیب در افق آرچیلیک دفن شده دشت آبرفتی و واحد کوه مشاهده شد که نشان دهنده ناپایداری واحد کوه می باشد. خاک های سطح پایدار واحد پدیمنت پوشیده (Smp) در اثر فعالیت مستمر فرآیندهای خاکسازی بیشترین تکامل و خاک های کوه به دلیل قرار گیری در شیب زیاد و محدودیت پیشروی فرآیندهای خاکساختی، تکامل کمتری نشان دادند.

کلمات کلیدی:

اکسیدهای آهن، پدوژنیک، تکامل، سطوح ژئومرفولوژیک، مرنده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1587853>

